

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 8/2 2019 s. 948-964, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ TELEVİZYONDA KULLANILAN DİL İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ*

Taha Yasir CEVHER**

Suat UNGAN***

Elif KURT****

Geliş Tarihi: Ekim, 2018

Kabul Tarihi: Mayıs, 2019

Öz

Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmen adaylarının televizyonda kullanılan dil ile ilgili görüşlerini belirleyip değerlendirmektir. Araştırmada nitel yaklaşım benimsenerek özel durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Programı 3. sınıfında öğrenim görmekte olan 8 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunun seçilmesinde kolay ulaşılabilir örneklem kullanılmış, çalışmaya katılımda gönüllülük esas alınmıştır. Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Formda kişisel bilgilerin belirlenmesi amacıyla bir bölüm ve öğretmen adaylarının televizyonda kullanılan dil ile ilgili görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 6 maddenin bulunduğu bir bölüm bulunmaktadır. Araştırma kapsamında toplanan veriler iki araştırmacı tarafından içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler dizi/film, reklam, haber ile spor programlarında kullanılan dil olarak sınıflandırılmış ve medyanın Türkçe üzerindeki etkisi ile ilgili öğretmen adaylarına ait görüşler belirlenmiştir. Ayrıca ortaokul öğrencilerinin medya dilinden nasıl etkilendiği ile ilgili sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Televizyon, dil, Türkçe öğretmen adayları.

PRESERVICE TURKISH TEACHER'S OPINIONS ABOUT USING LANGUAGE ON TELEVISION

Abstract

The purpose of this study is to identify and analyze pre-service Turkish teachers' views on the language used in television. The study adopted a qualitative approach and used a case study design. The sample consisted of 8 pre-service teachers attending the third grade of the Turkish Language

* Bu çalışma, 10-13 Ekim 2018 tarihinde Giresun'da düzenlenen 3. Uluslararası Felsefe, Eğitim, Sanat ve Bilim Tarihi Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş hâlidir.

** Arş. Gör.; Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD, tahayasircevher@gmail.com

*** Prof. Dr.; Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD, ummagan@gmail.com

**** Dr. elifkurt07@hotmail.com

Teaching Program at the Fatih Faculty of Education, Trabzon University in the spring term of the 2017-2018 academic year. The sample was selected using convenience sampling on the basis of voluntary participation. The data were collected using a semi-structured interview form developed by the researchers. The form involves a section to identify personal data and another 6-item section to identify pre-service teachers' views on the language used in television. The data were analyzed by the researchers using content analysis. The data were then categorized as the language used in TV series/movies, commercials, news programs, and sports shows; pre-service teachers' views on the effect of the media on Turkish were identified. Additionally, results were obtained on how secondary school students are affected by the language used in the media.

Keywords: Television, language, pre-service Turkish teachers.

Giriş

İnsanların diğer varlıklardan ayrılan en önemli özelliği düşünme becerisine sahip olmasıdır. Düşünen insan kendini dil ile ifade eder. Korkmaz (1992) dili, insanların karşılıklı haberleşme aracı olarak kullandığı seslerden örülü çok yönlü ve gelişmiş bir sistem olarak tanımlar. Saussure (2001)'e göre ise dil, hem dil yetisinin ürünü, hem de bu yetinin insanlar tarafından kullanılabilmesi için toplum tarafından benimsenen zorunlu bir uzlaşımın bütünüdür. Yine dil ile toplum bağlantısına dikkat çeken Porzig (2011), dilin belirli bir grup insanın birbiriyle konuşmasını sağlayan araçların tümünü gösterdiğini ifade eder. İnsanların dili kullanarak birbiriyle anlaşması sonucunda toplum ortaya çıkar. Toplum için bir iletişim aracı olan dil aynı zamanda toplumun benliğini yansıtan bir araç konumundadır. Aksan (2007), bir ulusun yaşama tarzı, inançları, gelenekleri, dünya görüşü ve hatta tarih boyunca bu toplumda meydana gelen çeşitli olaylar ile ilgili değerli bilgi ve güvenilir ipuçlarının bu dilin söz varlığının, söz hazinesinin derinliğine inerek yalnızca dilbilim incelemeleriyle edinilebileceğini belirtir. Tanımlardan anlaşıldığı gibi dilin en önemli özelliği, insanlar arasında iletişimi sağlamasıdır. İletişim, hayatın sürdürülmesinde insan ve toplum için olmazsa olmaz bir olgudur.

Günümüzde iletişim, insanlar arasında bilgi alışverişini sağlamanın yanında geniş kitlelere seslenme gibi bir işleve sahiptir. Toplumun bilgi edinme ve bilgi verme ihtiyacını karşılayan yazılı ve görsel iletişim ortamları genel anlamda “medya” olarak adlandırılır. Türk Dil Kurumu medyayı “iletişim ortamı ve iletişim araçları” olarak tanımlar (TDK, 2011). Medyanın kapsamı, geçmişten günümüze geldikçe değişmekte ve genişlemektedir. Teknolojik ilerlemeler nedeniyle günümüzde medya iletişimi çok geniş bir alanda çok sayıda seçenek ile insan hayatında yer edinmiştir. Şahin (2011), medyanın insan hayatında önemli ve vazgeçilmez bir yere sahip olduğunu, insanların medya ile iç içe yaşadığını ifade eder. Basılı-yazılı, görsel gibi birçok türü kapsayan medya terimi, belirli teknolojileri kullanan, çeşitli mesafelerdeki izleyici kitlenin metin, görüntü, ses veya bunların bir araya gelmesiyle oluşan medya

mesajlarına gönderme yapar. Bu; gazete, dergi ve diğer geleneksel basılı medyayı kapsadığı gibi, yeni medya olarak da adlandırılan bloglar, bilgisayar oyunları, video paylaşım uygulamaları, internet gazetesi, televizyon ve sinema ürünleri gibi internet ortamındaki çeşitli görsel-işitsel medyayı da içermektedir (Bilici, 2014, s. 6). Dünyada dijital kanalların kullanım durumu ile ilgili bilgiler sunan We Are Social'in 2018 raporuna göre 81 milyon nüfuslu ülkemizde; 54. 3 milyon internet, 51 milyon aktif sosyal medya ve 44 milyon aktif mobil sosyal medya kullanıcısı bulunmaktadır. Rapora göre, Türklerin internette bir günde ortalama 7 saat kalmakta bunun 1 saat 22 dakikasını müzik dinleyerek, 2 saat 48 dakikasını sosyal medyada ve 2 saat 44 dakikasını televizyon başında geçirmektedir (URL- 1). Yine Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından yapılan Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırmasında televizyonda yayınlanan programların sıklığına yer verilmiştir. Buna göre % 76,7 ile yerli diziler birinci, %74,5 ile haberler ikinci, %49,7 ile Türk filmleri üçüncü ve %42,4 ile yarışma programları dördüncü sırada yer almaktadır. Ülkemizde toplumun bütün kesimlerinin kolayca ulaşabildiği en önemli medya aracının televizyon olması, televizyonda yayınlanan programlara talebi arttırmakta, dolayısıyla televizyon programları çok geniş bir izleyici kitlesine sahip olmaktadır. Medyanın bu yaygın etkili yapısı toplum-medya bağıni kuvvetlendirmektedir. Bu bağ toplum ve medya arasında bir etkileşime sebep olmaktadır. Yani medya toplumun kültürünü etkilemekte ve değiştirmektedir. Türk toplumu için de medya hem iletişim açısından hem de kültürel etkileşim açısından çok etkili bir araçtır.

Medyanın toplumu etkilediği en önemli kültürel unsur dildir ve toplum üzerindeki bu etkisini bire bir gözlemek mümkündür. Bu durumu, RTÜK, radyo ve televizyondaki Türkçenin kullanımı ile ilgili raporunda şu şekilde açıklamaktadır:

Sözlü yayın organlarının dil konusundaki işlevini göz önünde bulunduran kanun koyucu, “3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun”un 4. maddesinin t bendinde, radyo ve televizyon yayınlarının Türkçeyi aşırılığa kaçmadan, özellikleri ve kuralları bozulmadan konuşma dili olarak kullanmak; milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak çağdaş eğitim ve bilim dili hâlinde gelişmesini ve zenginleşmesini sağlamak esasına uygun olarak yapılmasını emretmiştir (URL-3).

Buna rağmen belirli dönemlerde sıklıkla izlenen dizilerdeki belirli karakterlerin konuşma biçimleri, tavırları, üslupları birçok insanda yerleşmektedir. Kurallarına uygun dil kullanımlarının yanında yanlış kullanımlar da yaygınlaşmaktadır. Bu değişim kimi bireylerde farkında olmadan yerleşmekte; kimi bireylerde ise özentili ve hayranlık neticesinde gerçekleşmektedir. Yine yayın akışı içinde çok sık tekrar eden ve söz oyunlarını içinde

barındıran reklamlar da bireylerin dilini etkilemekte reklam sloganları toplum dilinde yer edinmektedir. Geniş izleyici-dinleyici kitlesine sahip olan haber programları da toplum dilini; kalıp ifadeler, vurgu ve tonlama yönünden etkilemektedir. Bütün bu programlar televizyonda en çok izlenen programlar olması hasebiyle toplum üzerinde etkisi fazlasıyla hissedilen programlardır.

Özellikle dil gelişimini devam ettirmekte olan çocuklar, günlük hayatta sürekli etkileşim hâlinde bulunduğu medyadan etkilenmektedir. Bu noktada çocukların etkileşim kurduğu medya araçlarının seçimi önem taşımaktadır. Özdemir-Erem (2016), çocukların medya ile etkileşimi için ailelere şu uyarılarda bulunmaktadır:

1. Çocuklara televizyon ve diğer medya araçları eşliğinde yemek yedirmeyin.
2. Çocukların medya aracı kullanım alışkanlıklarını düzenlerken işe öz düzenleme ile başlayın.
3. Çocukları medya araçları ile baş başa bırakmayın.
4. Medya araçlarını denetleyin.
5. Çizgi filmlerin çocuğunuzun yaş seviyesine uygun olmayabileceğini unutmayın.
6. Çocuklarınıza hem öğretmen hem de ebeveyn olarak medya okuryazarlığı eğitimi verin.

Çocuklar, gelişigüzel bir şekilde medyaya maruz kalırsa, kendilerine uygun olmayan içerikler, dil gelişimini olumsuz etkileyebilir. Kelimelerin yanlış telaffuz edilmesi, yanlış anlamda kelime kullanılması, vurgu ve tonlama yanlışları bu olumsuz etkilerden bazılarıdır. Medya kanallarının doğru seçimi, çocukları olumlu yönde etkilemektedir. Bu görev okula başlamadan önceki süreçte ailelere, okul döneminde ise aileye ek olarak öğretmene düşmektedir. Çocuklara yönelik hazırlanan kanalların ya da çocuk programlarının içerikleri aile ve veli tarafından denetlenmeli ve içeriğin çocuğun yaşına uygun olup olmadığına karar verilmelidir. Çocuk medya kanallarından herhangi biri ile meşgulken mümkün olduğu kadar ona refakat edilmeli, gerekirse açıklamalar yapılmalıdır. Böylece çocuğun dil gelişimi medya ile desteklenmiş olacaktır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel yaklaşım benimsenmiş olup özel ve ilginç bir olgunun ya da durumun kendine ait şartlar içerisinde incelenmesi olarak tanımlanan (Sönmez ve Alacapınar, 2011) özel durum çalışması yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2017 - 2018 eğitim – öğretim yılı bahar döneminde Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Programı 3. sınıfında öğrenim görmekte olan 8 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunun seçilmesinde kolay ulaşılabilir örneklem kullanılmış, çalışmaya katılımda gönüllülük esas alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Formda kişisel bilgilerin belirlenmesi amacıyla bir bölüm ve öğretmen adaylarının televizyonda kullanılan dil ile ilgili görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 6 maddenin bulunduğu bir bölüm bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler iki araştırmacı tarafından içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı kelimelerinin daha küçük içerik kategorileriyle özetlendiği sistematik yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk vd., 2011). Bu kapsamda elde edilen veriler dizi / film, reklam, haber ile spor programlarında kullanılan dil olarak sınıflandırılmış ve tablolar halinde sunulmuştur.

Bulgular

Bu bölümde öğretmen adayları ile yapılan mülakatlar neticesinde elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1: Öğretmen Adaylarının Televizyon Dizilerinde Kullanılan Dil ile İlgili Görüşleri

Öğretmen Adayı	Televizyon Dizilerinde Kullanılan Dil ile ilgili Genel Düşünce	Televizyon Dizilerinde Olumlu/ Olumsuz Dil Kullanımının Nedenleri	Televizyon Dizilerinde Olumlu/ Olumsuz Dil Kullanımını Etkileyen Faktörler
Ö1	Olumsuz	Argo kullanımı Kültürel değerlere aykırılık Uygunsuz dil kullanımı	Ekonomik kaygılar (Reyting)
Ö2	Olumsuz	Uygunsuz dil kullanımı Sokak ağzının kullanımı	Dizi türü
Ö3	Olumsuz	Argo kullanımı Jargon kullanımı Yabancı kelimelerin kullanımı	-
Ö4	Olumsuz	Argo kullanımı Ağızların yanlış kullanımı	-

Ö5	Olumsuz	Gerçeklikten uzaklık Uygunsuz dil kullanımı	Dizi türü
Ö6	Olumsuz	Kültürel değerlere aykırılık	Dizi türü
Ö7	Olumsuz	Yabancı kelimelerin kullanımı	Dizilerin içeriği
Ö8	Olumsuz	Niteliksiz dil kullanımı	-

Tablo 1’de öğretmen adaylarının televizyon dizilerinde kullanılan dil ile ilgili görüşleri sunulmuştur.

Tablo 1’e göre öğretmen adaylarının tamamı televizyon dizilerinde kullanılan dil ile ilgili olumsuz görüşe sahiptir.

Öğretmen adayları televizyon dizilerinde kullanılan dil ile ilgili olumsuz görüşlerinin nedenlerini şunlara bağlamıştır:

1. Uygunsuz kullanım
2. Argo kullanımı
3. Kültürel değerlere aykırılık
4. Yabancı kelimelerin kullanımı
5. Ağızların yanlış kullanımı
6. Gerçeklikten uzaklık
7. Jargon kullanımı
8. Sokak ağzının kullanımı
9. Niteliksiz dil kullanımı

Öğretmen adayları televizyon dizilerinde kullanılan dil ile ilgili olumsuz görüşlerinin nedenlerinden uygunsuz kullanımı 4, argo kullanımını 3, kültürel değerlere aykırılığı 2, yabancı kelimelerin kullanımını 2, ağızların yanlış kullanımını 1, gerçeklikten uzaklığı 1, jargon kullanımını 1, sokak ağzının kullanımını 1 ve niteliksiz dil kullanımını 1 defa belirtmişlerdir.

Öğretmen adayları, televizyon dizilerinde olumlu/ olumsuz dil kullanımını etkileyen faktörleri şu şekilde sıralamıştır:

1. Dizi türü
2. Dizilerin içeriği
3. Ekonomik kaygılar

Dizi türünü 3, dizi içeriğini 1, ekonomik kaygıları 1 öğretmen adayı televizyon dizilerinde olumlu/ olumsuz dil kullanımını etkileyen faktör olarak belirtirken 3 öğretmen adayı bu konuda görüş bildirmemiştir.

Argo kullanımını, kültürel değerlere aykırılığı ve uygunsuz dil kullanımını televizyon dizilerinde olumsuz dil kullanımına gerekçe gösteren Ö1: “Televizyon dizilerinde izleme ve ekonomik kaygılar nedeniyle kalite düşmektedir. Kullanılan dil argolarla dolu, izleyici kitlesinin değer yargılarını yansıtmayacak seviyede seyretmektedir. Örneğin; Arka Sokaklar adlı dizide insanların birbirine karşı söylemleri, kullandıkları dil, uygunsuz kelimelerle dolu.” şeklinde ifade etmiştir. Argo kullanımına, jargon ve yabancı kelime kullanımını da ekleyen Ö3 ise bu görüşünü şöyle ifade etmiştir: “Dizilerde özellikle argo kelimelerin yaygın bir şekilde kullanılması, diziye özgü jargon oluşturulması, Türkçe olmayan kelimelerin altının çizile çizile kullanılması (okey, full yapmışsın, çok relax) gibi unsurlar Türkçe için çok tehlikeli bir durumdur.” Gerçeklikten uzaklık, uygunsuz dil kullanımı, kültürel değerlere aykırılık gibi sebeplere değinen Ö5 ise görüşlerini: “Televizyon dizilerinde kullanılan dil, insanları hayatın realitesinden uzaklaştıran, hayatın olabilesinin dışına taşan bir dil... Özellikle şiddet, mafya, aşk, gençlik gibi kavramlar ile oluşturulan dil fazla kurmaca ve fazla uydurma. Örneğin; bugün revaçta olan bir dizide: ‘... Mahallesine polis giremez’ diye bir cümle kurulması üzerinde epeyce düşünülmesi gereken bir meseledir. Yahut genelde hep zengin iş adamlarının aşk hayatlarının anlatıldığı, maddi hiçbir zorluğu olmayan insanların ilişkileri toplumda ne kadarlık dilimi yansıtır?” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 2: Öğretmen Adaylarının Televizyon Reklamlarında Kullanılan Dil ile İlgili Görüşleri

Öğretmen Adayı	Televizyon Reklamlarında Kullanılan Dil ile ilgili Genel Düşünce	Televizyon Reklamlarında Olumlu/ Olumsuz Dil Kullanımının Nedenleri	Televizyon Reklamlarında Olumlu/ Olumsuz Dil Kullanımını Etkileyen Faktörler
Ö1	Olumlu	Duru dil kullanımı Uygun tonlama	İlgi çekici olma gerekliliği
Ö2	Olumlu	Anlaşılabilirlik Kurallara uygunluk	Hedef kitlenin genişliği
Ö3	Olumlu	Kültürel değer aktarımı	Hedef kitleye uygunluk Ekonomik kaygılar
Ö4	Olumsuz	Ağızların yanlış kullanımı	
Ö5	Olumsuz	Söz oyunları	Ekonomik kaygılar
Ö6	Olumlu	Dikkat çekici dil kullanımı	Ekonomik kaygılar
Ö7	Olumsuz	İkna edici dil kullanımı	Ekonomik kaygılar
Ö8	Olumsuz	Aşırı süslü dil kullanımı	Ekonomik kaygılar
		-	-

Öğretmen adaylarının televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili görüşleri Tablo 2’de sunulmuştur. Televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili 4 öğretmen adayı olumlu, 4 öğretmen adayı olumsuz görüş bildirmiştir.

Olumlu görüş bildiren öğretmen adayları, televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumlu görüşleri aşağıdaki sebeplere bağlamıştır:

1. Anlaşılabilirlik
2. Dikkat çekici dil kullanımı
3. Duru dil kullanımı

4. İkna edici dil kullanımı
5. Kurallara uygunluk
6. Kültürel değer aktarımı
7. Uygun tonlama

Anlaşılabilirlik, dikkat çekici dil kullanımı, ikna edici dil kullanımı, duru dil kullanımı, ikna edici dil kullanımı, kurallara uygunluk, kültürel değer aktarımı ve uygun tonlama öğretmen adayları tarafından birer defa belirtilmiştir.

Olumsuz görüş bildiren öğretmen adayları ise, televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumsuz görüşlerini aşağıdaki sebeplere bağlamıştır:

1. Ağızların yanlış kullanımı
2. Aşırı süslü dil kullanımı
3. Söz oyunları

Ağızların yanlış kullanımı, aşırı süslü dil kullanımı ve söz oyunları öğretmen adayları tarafından birer defa belirtilmiştir.

Televizyon reklamlarında dil kullanımını etkileyen olumlu faktörler öğretmen adayları tarafından şöyle ifade edilmiştir:

1. Ekonomik kaygılar
2. Hedef kitlenin genişliği
3. Hedef kitleye uygunluk
4. İlgi çekici olma gerekliliği

Televizyon reklamlarında dil kullanımını etkileyen olumlu faktörlerden ekonomik kaygılar öğretmen adayları tarafından 2 kez, hedef kitlenin genişliği, hedef kitleye uygunluk ve ilgi çekici olma gerekliliği birer kez belirtilmiştir.

Televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili olumlu görüş bildiren Ö1: “*Televizyon reklamlarında kullanılan dil, diğer programlara göre daha başarılı bir şekilde sunulmaktadır. İlgi çekici olmasının istenmesi nedeniyle, uygun ses tonuna ve daha duru Türkçe kullanımına dikkat edildiği göze çarpan unsurlardandır. Örneğin, Ziraat Bankası reklamında Tuncel Kurtiz’in dili etkili bir biçimde kullanması benim için ilgi çekici bir unsurdur.*” şeklinde görüş bildirerek reklamlardaki duru dil kullanımı ve uygun tonlamaya vurgu yapmıştır. Televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili olumsuz görüş bildiren Ö5 reklamlardaki söz oyunlarına dikkat çekerek şunları söylemiştir: “*Süslenmiş sözler ile insanların ilgisini çekmeye çalışan, söz cambazlıkları ile işin çeşitli yönlerini gizleyen bir dil. Sizlere bir banka reklamı verilir fakat faizi üzerinde pek durulmaz.*”

Tablo 3: Öğretmen Adaylarının Televizyonda Yayınlanan Haber Programlarında Kullanılan Dil ile İlgili Görüşleri

Öğretmen Adayı	Televizyonda Yayınlanan Haber Programlarında Kullanılan Dil ile ilgili Genel Düşünce	Televizyon Yayınlanan Haber Programlarında Olumlu/Olumsuz Dil Kullanımının Nedenleri	Televizyon Yayınlanan Haber Programlarında Olumlu/Olumsuz Dil Kullanımını Etkileyen Faktörler
Ö1	Olumsuz	Abartılı dil kullanımı	-
Ö2	Olumlu	Dilin kurallarına uygun kullanımı	Habercilerin eğitimi olması
Ö3	Olumsuz	Yabancı kelime kullanımı	Özenti
Ö4	Olumlu	Dilin kurallarına uygun kullanımı	Habercilerin eğitimi olması
Ö5	Olumsuz	Standart Türkçe kullanımı	-
Ö6	Olumlu	Anlaşılır dil kullanımı	-
Ö7	Olumsuz	İdeolojik dil kullanımı	-
Ö8	Olumlu	Abartılı dil kullanımı	-
		Dilin kurallarına uygun kullanımı	-

Öğretmen adaylarının televizyonda yayınlanan haber programlarında kullanılan dil ile ilgili görüşleri Tablo 3'te sunulmuştur. Televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili olumlu görüş bildiren 4, olumsuz görüş bildiren 4 öğretmen adayı bulunmaktadır.

Televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili olumlu görüş bildiren 4 öğretmen adayı bu düşüncelerini şu sebeplere bağlamıştır:

1. Dilin kurallarına uygun kullanımı
2. Anlaşılır dil kullanımı
3. Standart Türkçe kullanımı

Televizyonda yayınlanan haber programlarında kullanılan dilin kurallarına uygun olduğunu düşünen 4; anlaşılır olduğunu düşünen 1; standart Türkçe olduğunu düşünen 1 öğretmen adayı bulunmaktadır.

4 öğretmen adayı, televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili olumsuz görüş bildirerek bununla ilgili düşüncelerini aşağıdaki sebeplere bağlamıştır:

1. Abartılı dil kullanımı
2. İdeolojik dil kullanımı
3. Yabancı kelime kullanımı

Televizyonda yayınlanan haber programlarında kullanılan dilin abartılı ve ideolojik olduğunu düşünen 2'şer öğretmen adayı bulunurken haber programlarında yabancı kelimelerin kullanılmasından dolayı olumsuz görüş bildiren 1 öğretmen adayı bulunmaktadır.

Televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili olumlu görüş bildiren 4 öğretmen adayının 2'si bu olumlu düşüncelerini habercilerin eğitimi olmalarına bağlamış, diğer 2 öğretmen adayı bu konuda görüş bildirmemiştir.

Bu konuda olumsuz görüş bildiren 4 öğretmen adayından yalnızca biri haber programlarında kullanılan dilin olumsuz olmasını etkileyen faktörlerle ilgili görüş bildirmiş ve bu durumu özentiye bağlamıştır.

Televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili olumlu görüş bildiren Ö4: “*Haber programlarının, televizyonda dilin en güzel kullanıldığı yer olduğunu düşünüyorum. Genel olarak sunucular, daha ciddi ve kullandıkları kelimelere daha çok dikkat ediyorlar. Kelimeler günlük dile daha yakın ama söylenişinde ağız farkı olmaması dikkate değer.*” diyerek haber programlarında standart Türkçe kullanımına ve kurallarına uygun, anlaşılır dil kullanımına dikkat çekmiştir.

Tablo 4: Öğretmen Adaylarının Televizyonda Yayınlanan Spor Programlarında Kullanılan Dil ile İlgili Görüşleri

Öğretmen Adayı	Televizyonda Yayınlanan Spor Programlarında Kullanılan Dil ile ilgili Genel Düşünce	Televizyonda Yayınlanan Spor Programlarında Olumlu/ Olumsuz Dil Kullanımının Nedenleri
Ö1	Olumsuz	Argo kelime kullanımı
Ö2	Olumsuz	Yabancı kelime kullanımı
Ö3	Olumsuz	Argo kelime kullanımı
Ö4	Olumsuz	Yabancı kelime kullanımı
Ö5	Olumsuz	Argo kelime kullanımı
Ö6	Olumlu	Şiddete yönelik dil kullanımı
Ö7	Olumsuz	Anlaşılır dil kullanımı
Ö8	Olumsuz	Şiddete yönelik dil kullanımı
		Standart Türkçe kullanmama

Tablo 4’te öğretmen adaylarının televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir. Televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili 1 öğretmen adayı olumlu, 7 öğretmen adayı olumsuz görüş bildirmiştir.

Olumlu görüş bildiren öğretmen adayı, televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumlu görüşünü, spor programlarında kullanılan anlaşılır dil kullanımına bağlamıştır.

Olumsuz görüş bildiren öğretmen adayları ise, televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumsuz görüşlerini aşağıdaki sebeplere bağlamıştır:

1. Argo kelime kullanımı
2. Yabancı kelime kullanımı
3. Şiddete yönelik dil kullanımı
4. Standart Türkçe kullanmama

Televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumsuz görüşlerini argo kelime kullanımına bağlayan 4; yabancı kelime kullanımına bağlayan 2; şiddete yönelik dil kullanımına bağlayan 2; standart Türkçenin kullanılmamasına bağlayan 1 öğretmen adayı bulunmaktadır.

Televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili olumsuz görüş bildiren Ö4, bu olumsuzluğu argo kelime kullanımına bağlayarak: “*Spor programlarında çokça argo kelimeler kullanılıyor ve gelen konuklar bunu hiç önemsemiyor. Televizyonda değil de bir kahvedeymiş gibi konuşmaları rahatsız edici.*” şeklinde bir yorum yapmıştır. Ö2 ise, argo kelime kullanımına, yabancı kelime kullanımının da ekleyerek şunları söylemiştir: “*Spor programlarında çoğunlukla yabancı kelimeler kullanılıyor (ofsayt, faul... gibi). Buna bağlı olarak da bu terimler dilimizde yer ediyor. Yabancı sözcükler gittikçe artıyor. Bu açıdan spor programlarının dilimizi bozduğunu düşünüyorum. Örneğin, Gökmen Özdenak’ın bazı programlarda küfür ettiği görülmüştür.*”

Tablo 5: Televizyonda Kullanılan Dilin Türkçe Üzerine Etkilerine Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Öğretmen Adayı	Televizyonun Dil Üzerindeki Etkililik Durumu	Televizyon Dil Üzerindeki Etkisinin Yönü	Televizyon Dil Üzerindeki Etkilerinin Nedenleri
Ö1	Etkili	Olumsuz	Dilin titiz kullanılmaması
Ö2	Etkili	Olumsuz	Dilin titiz kullanılmaması
Ö3	Etkili	Olumsuz	Argo kullanımı
Ö4	Etkili	Olumsuz	Dilin titiz kullanılmaması
Ö5	Etkili	Olumsuz	Argo kullanımı
Ö6	Etkili	Olumsuz	Dilin titiz kullanılmaması
Ö7	Etkili	Olumsuz	Yabancı kelime kullanımı
Ö8	Etkili	Olumsuz	Yabancı kelime kullanımı

Televizyonda kullanılan dilin Türkçe üzerine etkilerine yönelik öğretmen adaylarının görüşleri Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5’e göre araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı televizyonun dil üzerinde etkili olduğunu düşünmektedir. Yine bütün öğretmen adayları televizyonun dil üzerinde olumsuz etkileri olduğu görüşündedir.

Televizyonda kullanılan dilin Türkçe üzerindeki olumsuz etkilerini öğretmen adayları şu nedenlere bağlamıştır:

1. Dilin titiz kullanılmaması
2. Argo kullanımı
3. Yabancı kelime kullanımı

Bu kapsamda, Televizyonda kullanılan dilin Türkçe üzerindeki olumsuz etkilerini dilin titiz kullanılmamasına bağlayan 5; argo kullanımına ve yabancı kelime kullanımına bağlayan 2’şer öğretmen adayı bulunmaktadır.

Televizyonda kullanılan dilin Türkçe üzerindeki olumsuz etkileri olduğunu düşünen Ö3, bu düşüncesini argo kullanımına bağlamış ve şunları söylemiştir: “Dizilerde ve birçok programda geçen konuşmalarda argoya çok fazla yer verilmesi, Türkçenin hemen her alanda bozulmasına yol açmaktadır.” Ö8, ise yabancı kelime kullanımını vurgulayarak: “Televizyonun etki alanı çok geniş olduğu için, halka ulaşma gücü daha fazladır. Özellikle gelişim dönemindeki gençler tarafından televizyonda kullanılan dil benimsenirse yabancı kelimeler Türkçeye yerleşirse Türkçe kendi etkisini kaybeder.” şeklinde görüşlerini belirtmiştir.

Tablo 6: Televizyonda Kullanılan Dilin Ortaokul Öğrencilerine Etkisi ile İlgili Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Öğretmen Adayı	Televizyonda Kullanılan Dilin Ortaokul Öğrencilerine Etki Durumu	Televizyonda Kullanılan Dilin Ortaokul Öğrencilerine Etkisinin Yönü	Televizyonda Kullanılan Dilin Ortaokul Öğrencilerine Etkilerinin Nedenleri
Ö1	Etkili	Olumlu	Dil gelişimini destekleme Hayal dünyasını geliştirme
Ö2	Etkili	Olumsuz	Argo kullanımı
Ö3	Etkili	Olumsuz	Özensiz dil kullanımı
Ö4	Etkili	Olumlu	Kelime dağarcığını geliştirme Temel dil becerilerini geliştirme
Ö5	Etkili	Olumsuz	Hayal gücünü olumsuz etkileme
Ö6	Etkili	Olumsuz	Özensiz dil kullanımı Özensiz dil kullanımı
Ö7	Etkili	Olumsuz	Argo kullanımı Hayal gücünü olumsuz etkileme
Ö8	Etkili	Olumsuz	Özensiz dil kullanımı

Tablo 6’da televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencilerine etkisi ile ilgili öğretmen adaylarının görüşleri bulunmaktadır.

Tablo 6’ya göre araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencileri üzerinde etkili olduğunu düşünmektedir. 2 öğretmen adayı televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencilerine etkisinin olumlu, diğer 6 öğretmen adayı ise bu etkinin olumsuz olduğu görüşündedir.

Televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencileri üzerinde etkisinin olumlu olduğunu düşünen 2 öğretmen adayı bu etkinin nedenlerini şöyle sıralamıştır:

1. Dil gelişimini destekleme
2. Hayal dünyasını geliştirme
3. Kelime dağarcığını geliştirme
4. Temel dil becerilerini geliştirme

Televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencileri üzerinde etkisinin olumlu nedeni olarak öğretmen adayları, dil gelişimini destekleme, hayal dünyasını geliştirme, kelime dağarcığını geliştirme ve temel dil becerilerini geliştirmeyi birer kez ifade etmiştir.

Olumsuz görüş bildiren öğretmen adayları ise, televizyonda dilin ortaokul öğrencileri üzerinde etkisi ile ilgili bu olumsuz görüşlerini aşağıdaki sebeplere bağlamıştır:

5. Özensiz dil kullanımı
6. Argo kullanımı
7. Hayal gücünü olumsuz etkileme

Televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencileri üzerinde etkisinin olumsuz nedeni olarak öğretmen adayları, özensiz dil kullanımını 4, argo kullanımını 2, hayal gücünü olumsuz etkilemeyi 2 kez ifade etmiştir.

Televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencileri üzerindeki olumsuz etkiyi argo kullanımına bağlayan Ö2 şunları ifade etmiştir: “*Zihinsel gelişimlerinin fazla olduğu ortaokul çağında çocuklar çoğu vaktini televizyon karşısında geçiriyor. Bunun sonucunda kullanılan dili benimsiyorlar. Argo söylemlere özenip kullanıyorlar. Bunu da ilerleyen dönemlerde düzeltmek bir hayli zor oluyor. Örneğin, Recep İvedik adlı film çocukları ve gençleri dil olarak, davranış olarak olumsuz etkilemektedir.*” Ö3 ise televizyondaki özensiz dile dikkat çekerek şunları söylemiştir: “*Özellikle genç bir izleyici kitlesine sahip olan dizilerde kullanılan dil, Türkçenin yanlış gösterilmesine yol açıyor. Özensiz yaklaşımlar her gün artıyor. Özellikle bir yaz dönemi dizisi olan Kiraz Mevsimi çocuklar üzerinde olumsuz bir etki göstermiştir.*”

Tartışma ve Sonuç

Öğretmen adaylarının tamamı televizyon dizilerinde kullanılan dil ile ilgili olumsuz görüşe sahiptir. Öğretmen adayları televizyon dizilerinde kullanılan dil ile ilgili olumsuz görüşlerinin nedenleri uygunsuz dil kullanımı, argo kullanımı, kültürel değerlere aykırılık, yabancı kelimelerin kullanımı, ağızların yanlış kullanımı, gerçeklikten uzaklık, jargon kullanımı, sokak ağzının kullanımı ve nitelsiz dil kullanımı olarak ifade etmiştir. Öğretmen adayları, televizyon dizilerinde olumlu/ olumsuz dil kullanımını etkileyen faktörleri ise dizi türü, dizilerin içeriği, ekonomik kaygılar şeklinde sıralamıştır. Benzer olarak “Medya Ve Dil Oyunları: Gündelik Dil Pratiklerinde Televizyon Dizilerinin Etkisi” adlı çalışmasında Köse (2012) de medyanın, diziler aracılığıyla oluşturduğu jargonun, söz kalıplarının ve adlandırmaların insanların gündelik dil alışkanlıklarının bir parçası hâline geldiği bu açıdan bir sosyal paylaşım sağlandığı sonucuna ulaşmıştır. Yine, Ayduttu (2011), televizyon kanallarında yayınlanan bazı dizilerde Batı dillerinden sözcük ve söz kalıplarını kullanılmasının yanında, uzun yıllardan beri bozulmadan günümüze kadar gelmiş atasözlerinin, deyimlerin ve söz kalıplarının bozularak ekranlara taşındığını ve bu hatalı kullanımların başta çocuklar ve gençler olmak üzere izleyicilerin taklit etmelerine ve günlük konuşmalarda kullanmalarına neden olduğunu ifade etmektedir.

Televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili öğretmen adaylarının yarısı olumlu, yarısı olumsuz görüş bildirmiştir. Olumlu görüş bildiren öğretmen adayları, televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumlu görüşleri anlaşılabilirlik, dikkat çekici dil kullanımı, duru dil kullanımı, ikna edici dil kullanımı, kurallara uygunluk, kültürel değer aktarımı, uygun tonlama sebeplerine bağlamıştır. Olumsuz görüş bildiren öğretmen adayları ise, televizyon reklamlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumsuz görüşlerini ağızların yanlış kullanımı, aşırı süslü dil kullanımı, söz oyunları sebeplerine bağlamıştır. Televizyon reklamlarında dil kullanımını etkileyen olumlu faktörler öğretmen adayları ekonomik kaygılar, hedef kitlenin genişliği, hedef kitleye uygunluk, ilgi çekici olma gerekliliği şeklinde sıralanmıştır. Karaca, Peyman ve Güney (2007), “Ebeveynlerin Televizyon Reklam İçeriklerinin Çocuklar Üzerindeki Etkilerini Etik Açısından Algılamalarına Yönelik Bir Araştırma” adlı çalışmalarında ebeveynlerin reklam içeriklerinin çocukların algılama sürecini, psikolojik gelişim sürecini olumsuz etkilediğini ve dilde bozulmalara neden olduğu görüşünde olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili öğretmen adaylarının yarısı olumlu, yarısı olumsuz görüş bildirmiştir. Televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili olumlu görüş bildiren adayları bu görüşlerini, dilin kurallarına uygun kullanımı, anlaşılır dil kullanımı ve standart Türkçe kullanımına bağlamıştır. Televizyonda yayınlanan haber programları ile ilgili olumsuz görüş bildiren öğretmen adayları bununla ilgili düşüncelerini abartılı dil kullanımı, ideolojik dil kullanımı, yabancı kelime kullanımı sebeplerine bağlamışlardır. Benzer olarak Yıldız-Ekin (2005), günümüzde farklı dillerin ve lehçelerin yansız olması gereken haber metinlerinde de kendini gösterdiğini ifade eder.

Televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili öğretmen adaylarının biri dışında tamamı olumsuz görüş bildirmiştir. Olumlu görüş bildiren öğretmen adayları, televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumlu görüşünü, spor programlarında kullanılan anlaşılır dil kullanımına bağlamıştır. Olumsuz görüş bildiren öğretmen adayları ise, televizyonda yayınlanan spor programlarında kullanılan dil ile ilgili bu olumsuz görüşlerini argo kelime kullanımı, yabancı kelime kullanımı, şiddete yönelik dil kullanımı, standart Türkçe kullanmama sebeplerine bağlamıştır. Bu sonuçların aksine Kazaz (2007), televizyon spor haberlerinin aktarımında argo kavramları hiç karşılaşılmayan bir sözcük grubu olarak nitelendirmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı televizyonun dil üzerinde etkili olduğunu düşünmektedir. Yine bütün öğretmen adayları televizyonun dil üzerinde olumsuz etkileri olduğu görüşündedir. Öğretmen adayları televizyonda kullanılan dilin Türkçe üzerindeki

olumsuz etkilerini dilin titiz kullanılmaması, argo kullanımı ve yabancı kelime kullanımına bağlamıştır. Benzer olarak, Karahisar (2013), kitle iletişim araçlarında yabancı dil kullanımının yaygın olduğunu ve Türkçenin “dijitalleştiğini” ifade etmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının çoğunluğu televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencilerine etkisinin olumsuz olduğu görüşündedir. Olumsuz görüş bildiren bu öğretmen adayları, televizyonda dilin ortaokul öğrencileri üzerinde etkisi ile ilgili bu olumsuz görüşlerini özensiz dil kullanımı, argo kullanımı ve hayal gücünü olumsuz etkileme sebeplerine bağlamıştır. Televizyonda kullanılan dilin ortaokul öğrencileri üzerinde etkisinin olumlu olduğunu düşünen öğretmen adayları ise bu etkinin nedenlerini dil gelişimini destekleme, hayal dünyasını geliştirme, kelime dağarcığını geliştirme ve temel dil becerilerini geliştirme sebeplerine bağlamıştır. Güllüoğlu (2012), televizyonun çocuklar ve gençler üzerindeki etkisine dikkat çekerek, genelde halkın özelde ise çocuklar ve gençlerin bilinçlendirilmesi gerektiğini düşünmektedir. RTÜK, radyo ve televizyondaki Türkçenin kullanımı ile ilgili raporunda (URL-3) sürekli olarak hayatımızın içinde bulunmaları hasebiyle radyo ve televizyonların, dilde iyi ya da kötü alışkanlıklar oluşturmada, okuldan daha önemli rol oynadıklarını ileri sürmüştür.

Bütün bu sonuçlardan hareketle öğrencilerin etkileşim hâlinde bulunduğu medya kanallarının aileler ve öğretmenler tarafından denetlenmesi, televizyon programlarında kullanılan dile özen gösterilmesi, son olarak öğrencilerin medyadaki program seçimleri ile ilgili bilinçlendirilmesi gibi önerilerde bulunulabilir.

Kaynaklar

- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil: ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Ayduttu, S. (2011). Dizilerin Türk diline olumsuz etkileri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, (1), 31-34.
- Bilici, İ. E. (2014). *Medya okuryazarlığı ve eğitimi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Güllüoğlu, Ö. (2012). Bir kitle iletişim aracı olarak televizyonun popüler kültür ürünlerini benimsetme ve yayma işlevi üzerine bir değerlendirme. *Global Media Journal: Turkish Edition*, 2(4), 64-86.
- Karaca, Y., Pekyaman, A. ve Güney, H. (2007). Ebeveynlerin televizyon reklam içeriklerinin çocuklar üzerindeki etkilerini etik açıdan algılamalarına yönelik bir araştırma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 233-250.
- Karahisar, T. (2013). Dijital nesil, dijital iletişim ve dijitalleşen (!) Türkçe. *Online Academic Journal of Information Technology*, 4(12), 71- 83.
- Kazaz, M. (2007). *Televizyon spor haberlerinin yapısal çözümlemesi ve dil kullanımı* (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Köse, A. (2012). Medya ve dil oyunları: gündelik dil pratiklerinde televizyon dizilerinin etkisi. *Millî Folklor*, 24 (93), 220- 233.
- MEB, (2018). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Özdemir Erem, N. H. (2016). *Çocuk edebiyatı ve medya*. Okulöncesinde Çocuk Edebiyatı ve Medya içinde (s. 219-242). T. Şimşek (ed.). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Porzig, W. (2001). *Dil denen mucize*. (Çev. Vural Ülkü). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Saussure de, F. (2001). *Genel dilbilim dersleri*. (çev. Berke Vardar). İstanbul: Multilingual Yayınları.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2011). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, A. (2011). *Eleştirel medya okuryazarlığı*. Ankara: Anı Yayınları.
- Türk Dil Kurumu (2011). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- URL- 1. <https://www.slideshare.net/wearesocial/digital-in-2018-in-western-asia-part-1-northwest-86865983>. 19.07.2018.
- URL- 2. <https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-kamuoyu-arastirmalari/3890/5232/televizyon-izleme-egilimleri-arastirmasi-3-2013.html>. 20.07.2018.
- URL- 3. <https://www.rtuk.gov.tr/rtuk-arastirmalari/3726/1989/radyo-ve-tvde-turkcenin-kullanimi.html>. 25.07.2018.
- Yıldız-Ekin, M. (2015). Spor basınında futbol anlatım dili: manşet ve başlıklar. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 93-106.

Extended Abstract

Technology has today become an inseparable part of society in social, cultural and educational fields. Technological media are used in every domain of social life; innovations are steadily increasing thanks to technological developments. At this point, the media play an important role in shaping society. Students intertwined with the media are influenced by contents in the media. The Turkish course curriculum (2018), involves the objective of improving the skills of accessing, editing, questioning and using information in multiple media sources. The language used in the media, in particular, influences the language use of the society and students. Students use expressions used in the media, linguistic elements used in commercials and so on.

Television, one form of visual media, also has an effect on these and similar situations due to its easy accessibility for all segments of society; thus, the language used in the visual media has an effect on the language of society. Against this background, the purpose of this study is to identify and analyze pre-service Turkish teachers' views on the language used in television.

The study adopted a qualitative approach and used a case study design. The sample consisted of 8 pre-service teachers attending the third grade of the Turkish Language Teaching Program at the Fatih Faculty of Education, Trabzon University in the spring term of the 2017-2018 academic year. The sample was selected using convenience sampling on the basis of voluntary participation. The data were collected using a semi-structured interview form developed by the researchers. The form involves a section to identify personal data and another 6-item section to identify pre-service teachers' views on the language used in television. The data were analyzed by the researchers using content analysis. The data were then categorized as the language used in TV series/movies, commercials, news programs, and sports shows; pre-service teachers' views on the effect of the media on Turkish were identified. Additionally, results were obtained on how secondary school students are affected by the language used in the media.

All respondent pre-service teachers had negative views on the language used in TV series. The reasons for expressing negative views stem from improper use of language, use of slang, violation of cultural values, use of foreign words, misuse of accents, distance from reality, use of jargon, use of colloquialism, and the use of unqualified language. For the respondents, the factors affecting the use of positive/negative language in TV series include the genre of series, the content of series, and economic concerns.

Half of the respondents expressed negative views on the language used in TV commercials, while the other half had positive views. For those expressing positive views, the reasons stem from understandability, use of catchy language, use of clear language, use of persuasive language, compliance with rules, transfer of cultural values, and appropriate intonation. For those expressing negative views, the reasons stem from misuse of accents, overuse of rhetorical language, and wordplays. For the respondents, the positive factors affecting the use of language in TV commercials include economic concerns, the wide range of target audience, relevance to the target audience, and the need to be interesting.

Similarly, half of the respondents expressed negative views on the language used in news programs, while the other half had positive views. For those expressing positive views, the reasons stem from the proper use of language, use of plain language, and the use of standard Turkish language. For those expressing negative views, the reasons stem from the use of hyperbolic language, use of ideological language, and use of foreign words.

All respondents except one had negative views on the language used in sports shows. For the pre-service teacher expressing a positive view, it is associated with the use of plain language. The reasons for expressing negative views stem from the use of slang words, the use of foreign words, the use of violent language, and the use of non-standard Turkish.

All respondent pre-service teachers think that TV has an effect on language use. They also hold the view that TV has negative effects on language. The pre-service teachers associated the negative effects of the language used on TV on the Turkish language with the improper use of language, and use of slang and foreign words.

The majority of pre-service teachers believe that the language used on television has a negative effect on middle school students. For the pre-service teachers expressing negative views on the effect of language on TV, the negative effects of the language on TV on middle school students are associated with the use of sloppy language, use of slang, and negative impact on imagination. For those stating that the language used on TV has a positive effect on middle school students, the reasons of this positive effect are associated with supporting language development, promoting imagination, developing vocabulary, and improving basic language skills.

In line with these results, the study offers the following suggestions: TV channels that students watch should be supervised by parents and teachers. Attention should be paid to the language used in TV shows. Students' awareness of choosing TV shows should be raised.